

Darwin til diskussion

I disse tider med en noget voldsom debat i pressen mellem "videnskaben" og "fundamentalisterne" er det interessant at kunne konstatere, at debatten om neodarwinismen og dens eneret på en verdensforklaring faktisk også foregår på et mere akademisk plan.

Ud fra Københavns Universitet er gået et initiativ, som kalder sig *Forum for Eksistens & Videnskab*. Og i dette forum har man i oktober d.å. afholdt sin første interessante diskussion.

I oplægget til diskussionen hedder det bl.a.:

Naturvidenskabens og teologiens mødested er i den filosofiske diskussion om naturvidenskabens forudsætninger. Her står vi lige, og begge parter kan bidrage på samme niveau ud fra deres fag.

Så i stedet for at høre nogle stå og råbe ad hinanden fra hver sin utilnærmelig bjergtop, var Deres udsendte her vidne til en ægte og yderst interessant diskussion mellem to ikke så ofte sammenstillede sider af den videnskabelige verden, nemlig repræsentanter fra hhv. Det teologiske fakultet og Niels Bohr Institutet.

Første oplæg stod lektor i systematisk teologi Jakob Wolf for, og modspillet kom fra lederen af Center for Naturfilosofi på Niels Bohr Institutet, biologen og filosofen Claus Emmehche. CE har i øvrigt været den store bidragyder til Encyklopædiens artikel om Liv.

Emnet var: Biologi og Teleologi.

Biologi har de fleste vel en fornemmelse af hvad er, men *teleologi* (ikke at forveksle med *teologi!*) bør vi måske lige forklare: Ordet betyder formålsbestemthed. Og i sammenhængen her var det interessante, om der må konstateres en form for teleologi i forbindelse med alt levende.

JW's indledende foredrag tog nemlig sit udgangspunkt i bogen *Darwin's Black Box - The Biochemical Challenge to Evolution* af biokemikeren Michael J. Behe.

Behe hævder, at de ufatteligt komplicerede biokemiske systemer, som levende organismer

fungerer ved hjælp af, umuligt kan være opstået ved en gradvis forandring i arveegenskaberne, som neodarwinismen hævder. (Kan en motorcykel opstå af en gradvis modifikation af en cykel?)

Michael J. Behe

JW havde lavet en forhåndsopsummering af sit foredrag på et stykke papir med syv påstande, hvormed han gjorde rede for de indvendinger, som Behe har mod den gængse neodarwinistiske tilværelsesforklaring.

Vi vil i et par senere numre af Origo gå nærmere i detaljer med de to oplæg. Her skal blot nævnes, at JW supplerede sin udmærkede redegørelse for Behes synspunkt med nogle erkendelsesteoretiske overvejelser: Det er nemlig en gammel filosofisk påstand, at organismer ikke kan forklares fuldt ud ved mekanisk kausalitet (den findes hos f.eks. Kant, Goethe og Løgstrup). Altså at fx et øje opståen i naturen ikke alene kan forklares ud fra det årsags-virkningsforhold, der ligger i naturlovene. Eller sagt på en tredje måde: Den naturlige udvælgelse og de naturligt forekommende mutationer i arvematerialet kan ikke forklare, hvordan lysfølsomheden kan være opstået i selv det mest primitive øje.

CE begyndte på sin side sit indlæg med yderligere illustrationer fra Behes bog af disse komplekse systemer, som hele diskussionen handler om, og så den søde tegning af en *Klø en berre i nakken mens denne konserverer en dame-maskine*, som den amerikanske Storm P, Rube Goldberg, har konstrueret.

Men han fremførte så nogle indvendinger, som andre biokemikere har haft mod Behes opstilling, at der findes andre former for kompleksitet. Behe sammenligner de komplekse systemer, han finder i biologien, med en musefælde

eller med Storm P-maskinen: Hvis blot én enkelt del mangler, kan systemet slet ikke fungere. Men analogien til disse "maskiner" har den skavank, at levende systemer har alternativer: Forsøg har vist, at man godt kan gå ind og ødelægge nogle systemer, uden at organismen dør af det, der er mange måder at klare et stofskifte på, ja, der findes en overflod af muligheder, fremførte CE.

Så hovedindvendingen mod Behes argumentation er, at da der findes så mange muligheder, må der også være mange flere tilfældige måder, hvorpå den naturlige selektion kan finde frem til de komplicerede systemer på.

CE fremførte også som et argument mod Behes teori om intelligent design, at der findes mange eksempler på dårligt design, men CE's vigtigste argument mod Behe var nok den, at intelligent design-teorien "stopper forskningen". Hvis der skal en transcendent forklaring til at forstå disse komplekse systemer, så stopper forskningen. Og det synes CE naturligt nok er kedeligt. Men som nævnt ovenfor vender vi tilbage med en mere detaljeret anmeldelse af diskussionen.

Knud Aa. Back

